

Kommunal- og distriktsdepartementet
postmottak@kdd.dep.no

Vår dato: 28.04.2023
Deres dato: [Deres dato]
Vår referanse: A Tømte
Deres referanse:

Innspill: EUs forslag for videre utbygging av høyhastighets bredbånd («connectivity package»)

NHO vil gjerne benytte anledningen til å gi innspill i forbindelse med ovennevnte sak, slik det ble invitert til på regjeringen.no den 27/3-23.

Oppsummert har NHO følgende innspill som er utdypet nedenfor:

1. Norge bør støtte og følge EUs ambisiøse mål om gigabitdekning for alle husholdninger og virksomheter innen 2030
2. Norge bør støtte EUs forslag til tiltak for å gjøre det enklere å bygge ut nett, inkl. tilgang for montering av nødvendig utstyr i offentlige bygg, bruk av eksisterende infrastruktur, krav om "fibre ready" standarder for nye og nyrenoverte bygg, mm.
3. Norge bør intensivere arbeidet med robusthet i infrastrukturen
4. Norge bør støtte og søke om deltakelse i finansieringsmekanismer og -programmer som muliggjør raskere utbygging av gigabitnett i EU. Det inkluderer aktiv deltakelse i programmer der Norge allerede er inne som Digital Europe Programme, og programmer Norge i dag står utenfor som f.eks. EU Secure Connectivity Programme. Norge bør også øke sin nasjonale støtte gjennom å øke bredbåndsstøtteordningen til 1 mrd kroner.
5. Norge bør synliggjøre gevinster ved raskere utbygging av gigabitnett nasjonalt. En rapport fra 2022 viser at en relativt beskjeden økning i den offentlige innsatsen i bredbåndsutbygging vil gi potensielt stor økt samfunnsnytte, noe som ikke minst vil komme regioner, miljø og grønn/digital omstilling til gode.

Utdyping av de enkelte punktene:

1. Norge må også heve ambisjonsnivået for bredbåndsdekning

EU har høye ambisjoner om gigabitdekning for alle – både husholdninger og virksomheter. Målsetningen er at alle sluttbrukere skal ha tilgang til gigabitnett innen 2030, og at alle bebodde områder skal være dekket av trådløse høyhastighetsnett med minimum ytelse tilsvarende 5G. Prinsippet om teknologinøytralitet skal ligge til grunn.

Norges mål for høyhastighetsnett er definert til 100 Megabit per sekund. Det er på høy tid å revidere målene og erstatte dem med målsetninger om gigabitdekning også i Norge.

NHO foreslår at det settes mål om 98% gigabitdekning i Norge innen 2025 og tilnærmet 100% innen 2030, slik at vi har samme målsetning som EU.

For å kunne realisere vekstpotensialet i den digitale økonomien er det avgjørende med høy tilgang til høykapasitets ekom-tjenester i hele landet – private som bedriftsbrukere. Et mangfold av tilbydere og tjenester er grunnleggende for valgfrihet og konkurranse, noe som er viktig for næringslivet og særlig for små- og mellomstore virksomheters tilgang til gode og kostnadseffektive ekom-tjenester. Samtidig må markedet få et tydelig signal om at private investeringer i oppgradering og utbygging av nettverk og i nye tjenester vil lønne seg for de som investerer.

2. Norge bør være positiv til tiltak som gjør utbygging enklere

For å nå målene om gigabit-dekning, utformer EU nå reguleringer og tiltak som skal sette fart i utbyggingen av høyhastighetsnett i det enkelte medlemsland, og på tvers av landegrensene. Tiltakene inkluderer for eksempel lettere tilgang til eksisterende offentlig infrastruktur som kan brukes ifm utbygging (off. bygninger, inngangspartier, gatebelysning, trafikkskilt, etc.). Det inkluderer også pålegg om større grad av samordning av parallelle, offentlige utbygginger, bedre tilgang på informasjon gjennom etablering av såkalt 'single information points' og krav om at nye og totalrenoverte bygg skal være 'fibre ready'. Videre inkluderer forslagene disponering og bruk av spektrum til 5G utbygging.

Disse tiltakene bør Norge stille seg bak og også iverksette her. Mange av tiltakene på EUs side vil allerede være godt ivaretatt i Norge, og dermed kreve mindre ressurser her enn i andre land. Andre tiltak vil kreve at det iverksettes tiltak for bedre koordinering og planlegging av utbygging for gjenstående områder også i Norge. Selv om det er god bredbånddekning nasjonalt i Norge, er det fortsatt store regionale variasjoner der spredtbygde strøk ikke har tilfredsstillende dekning.

3. Norge bør intensivere arbeidet med robusthet i infrastrukturen

Det er god grunn til å sikre mer robust bredbånddekning i Norge for å avverge mulige utfall pga økte klimatrusler, økt politisk uro og fare for anslag mot digital infrastruktur.

Bevilgningene til IKT-sikkerhet og beredskap må styrkes i lys av utviklingen de siste årene, og de store samfunnsmessige konsekvensene av utfall. For NHOs medlemsbedrifter er et scenario der nettet går ned svært dramatisk.

4. Norge må prioritere finansiering av fortsatt utbygging av gigabitnett

Samtidig som EU foreslår et kraftfullt sett av tiltak for å sette fart i byggingen av høyhastighetsnett i EU, setter de også opp finansieringsmekanismer som skal gjøre utbyggingen mulig fordi investeringsgapet p.t. er stort. EU har en rekke programmer og mekanismer å trekke på i denne sammenheng, inkludert blant annet Connected Europe Facility, post-COVID-19 recovery funds og nasjonale statsstøtte programmer. Nye guidelines for *State aid for broadband networks* ble vedtatt i 2022.

EU har også etablert EU Secure Connectivity Programme for 2023-2027 som har som mål å sørge for sikker kommunikasjon for statlige og kommersielle tjenester med bredbåndstilgang via satellitt i der det f.eks. ikke finnes annen infrastruktur eller dersom ordinære bredbåndstjenester blir satt ut av spill. Norge får foreløpig ikke delta i dette programmet. NHO mener at regjeringen snarest bør ta initiativ til å få på plass Secure Connectivity-avtalen på artikkel 218 med EU om tilgang.

Bredbåndsstøtteordningen over statsbudsjettet for utbygging i områder som ikke er rent kommersielt utbyggbare er mer nødvendig enn noensinne. Utbygging av nett i Norge har vært basert på at markedet i all hovedsak har stått for investeringene. Utbyggingen er nå i en fase der mindre lønnsomme områder skal bygges ut, og staten må ta en større del av investeringen.

5. Norge må se på gevinstene ved gigabitnett

EU begrunner behovet for å få fart i byggingen av gigabitnett i hovedsak med tre forhold;

- 1) redusere avstandene mellom by og land og risikoen for regional, digital marginalisering,
- 2) reduksjon i utslipp av drivhusgasser anslått til 0,7 tonn frem til 2030, og
- 3) muliggjøring av den grønne og digitale omstillingen (*EU twin transition*).

Rapporten [*Samfunnsnyttene av gigabitsamfunnet*](#)¹ viser at bredbåndsinfrastruktur og digitalisering, og samspillet mellom disse to, vil gi en forventet vekst i verdiskaping i fastlandsøkonomien med 320 milliarder i perioden 2021-2030 dersom den eksisterende bredbåndspolitikken videreføres. Hvis utbyggingen fremskyndes slik at gigabit-samfunnet nås i 2025, vil vi kunne få en mervest i verdiskaping på ytterligere 75 milliarder.

Gigabitdekning i EU innen 2030 vil også komme norske bedrifter til gode der de enten er etablert, har virksomhet eller kunder. Norge er en del av et tett sammenvevd marked i Europa gjennom EØS-avtalen. Et gigabitnett som gagnar næringslivet i EU, vil også gagnar norske bedrifter som opererer der.

Med vennlig hilsen
NÆRINGSLEVETS HOVEDORGANISASJON

Anniken Hauglie (sign.)
Viseadm. direktør

¹ *Samfunnsnyttene av gigabit-samfunnet*, Samfunnsøkonomisk Analyse (SØA), 2022